

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 449/2023-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov a Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou Mgr. Martinou Chorváthovou, A. Kmeťa 17, Martin, proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 15 C 23/2017-238 z 15. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Martin č. k. 15 C 23/2017-238 z 15. mája 2023 **boli porušené** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 15 C 23/2017-238 z 15. mája 2023 **zrušuje a v e c v r a c i a** Okresnému súdu Martin na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Martin **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **442,38 eur** a zaplatiť ich jeho právnej zástupkyni do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou čiastočne prijatou ústavným súdom uznesením č. k. I. ÚS 449/2023 z 15. augusta 2023 (bod 1 výroku tohto uznesenia) na ďalšie konanie domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a svojho

práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto nálezu.

1.1. V časti napadnutého uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom (uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 15 C 23/2017-217 zo 16. marca 2023) bola ústavná sťažnosť uznesením č. k. I. ÚS 449/2023 z 15. augusta 2023 (bod 2 výroku) odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako žalobca inicioval na okresnom súde spor o určenie vlastníckeho práva, konkrétne sa domáhal určenia, že podiel na nehnuteľnostiach (bližšie špecifikovaných v žalobe a v príslušných rozhodnutiach) patrí do bezpodielového spoluvlastníctva sťažovateľa a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“). Sťažovateľ v priebehu sporu vzal žalobu späť, v dôsledku čoho okresný súd uznesením zo 17. októbra 2022 zastavil konanie a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Okresný súd nadväzne uznesením zo 16. marca 2023 zaviazal sťažovateľa k povinnosti zaplatiť žalovanej trovy konania vo výške 1 189,32 eur do troch dní od jeho právoplatnosti. Odmenu za jeden úkon právnej služby určil s poukazom na § 10 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pričom vychádzal z hodnoty nehnuteľností, ku ktorým sťažovateľ žiadal žalobou určiť vlastnícke právo. Proti tomuto rozhodnutiu, vydanému vyšším súdnym úradníkom, podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal výpočet náhrady trov konania. Tvrdil, že v predmetnom spore bola klientom fyzická osoba a predmet konania sa týkal nehnuteľnosti, ktorá je určená na bývanie a aj slúži na bývanie, a preto sa správne mal v danom prípade aplikovať § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky, podľa ktorého základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu.

4. Okresný súd uznesením č. k. 15 C 23/2017-238 z 15. mája 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) sťažnosť sťažovateľa zamietol a zaviazal sťažovateľa k povinnosti nahradiť žalovanej trovy sťažnostného konania vo výške 306,86 eur. K jeho námietke uviedol, že v danom prípade nie je možné aplikovať § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky. V konaní bolo podľa neho preukázané, že podiel na nehnuteľnostiach nadobudla žalovaná do výlučného vlastníctva, pričom súčasťou týchto nehnuteľností je aj rodinný dom. Zvyšné podiely sú vo vlastníctve iných osôb. Podľa názoru okresného súdu bolo na sťažovateľovi, aby preukázal, že predmetné nehnuteľnosti a rodinný dom slúžia na jeho bývanie. Z listinných dôkazov však vyplynulo, že sťažovateľ sa v nehnuteľnosti (dome) nezdržiava a táto nehnuteľnosť je vo vlastníctve iných osôb.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ, zotrúvajúc na svojej právnej argumentácii zo základného konania, považuje napadnuté uznesenie za nesprávne, pretože okresný súd ho založil na takom výklade § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky, ktorý popiera ich účel a zmysel. Podľa jeho názoru neobstojí záver okresného súdu, ktorý predmetné ustanovenie vyhlášky vyložil tak, že je možné ho použiť, len ak nehnuteľnosť slúži na bývanie sťažovateľovi. Dané ustanovenie hovorí o nehnuteľnosti,

ktorá je určená na bývanie **alebo** ktorá slúži klientovi – fyzickej osobe na bývanie. Uvedené ustanovenie vyhlášky teda rozlišuje dve alternatívy (s použitím spojky „alebo“), a preto gramatickým výkladom je nutné dôjsť k tomu, že je postačujúce, ak je klientom fyzická osoba a predmet konania sa týka nehnuteľnosti, ktorá je určená na bývanie. Je nesporné, že klientom bola fyzická osoba a predmetom konania je rodinný dom s príslušími pozemkami, teda nehnuteľnosť určená na bývanie. Okrem toho, trovy konania si vyčísl'oval právny zástupca žalovanej, a teda ak je žalovaná v predmetnom spore fyzickou osobou a nehnuteľnosť jej slúži na bývanie, okresný súd nesprávne interpretoval právnu normu, ak posudzoval, či nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu, slúži na bývanie jemu. Podstatné je, či nehnuteľnosť slúži na bývanie žalovanej. Odhliadnuc od toho, je však postačujúce, ak nehnuteľnosť, ktorá je predmetom sporu, je určená na bývanie, čo bol aj tento prípad.

6. Žiadosť o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 500 eur odôvodnil s'ťažovateľ tým, že rozhodnutím okresného súdu mu bola odňatá možnosť nakladať so svojim majetkom, keďže trovy konania uhradil, aby sa vyhol prípadnému exekučnému konaniu.

III.

Vyjadrenie okresného súdu, zúčastnenej osoby a replika s'ťažovateľa

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

7. Okresný súd vo vyjadrení k ústavnej s'ťažnosti sp. zn. Spr 516/2023 doručenom ústavnému súdu 6. septembra 2023 zrekapituloval priebeh sporu s tým, že pri vyčísl'ení náhrady trov konania vychádzal z hodnoty nehnuteľností, ku ktorým s'ťažovateľ žiadal určiť, že patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pri určovaní ceny nehnuteľností vychádzal z pripojeného súdneho spisu sp. zn. 5 C/200/2006, v ktorom boli nehnuteľnosti ocenené znaleckým posudkom. Vylúčil použitie § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky, lebo považoval za relevantný určovací charakter v danej sporovej veci, teda že nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov („ďalej len „BSM“). Preto pri výpočte náhrady trov konania vychádzal z toho, že hodnota predmetu konania bola peniazmi oceníteľná.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby a replika s'ťažovateľa:

8. Zúčastnená osoba, ktorou bola [REDAKOVANÉ] vystupujúca v predmetnom spore ako žalovaná, sa k podanej ústavnej s'ťažnosti nevyjadrila a následne už ani s'ťažovateľ nevyužil priestor na vyjadrenie sa k stanovisku okresného súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej s'ťažnosti

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou s'ťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

10. Argumentácia sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie je založená na tvrdení o nezákonnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, ktoré sa pri výpočte výšky náhrady trov konania nesprávne vysporiadalo s aplikáciou a výkladom platnej právnej úpravy. Sťažovateľ namieta aj porušenie svojho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, do ktorého malo byť zasiahnuté tým, že došlo k uloženiu povinnosti sťažovateľovi uhradiť trovy konania vo výške, ktorá nezodpovedá zákonnému spôsobu určenia výšky náhrady trov konania.

11. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

12. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu.

13. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (I. ÚS 198/07, II. ÚS 272/08).

14. Z judikatúry ústavného súdu je tiež zrejmé, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou občianskeho súdneho konania (I. ÚS 119/2012, I. ÚS 629/2016, I. ÚS 233/2017). V rámci tohto rozhodovania však v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť (IV. ÚS 248/08, III. ÚS 48/2013, II. ÚS 364/2014).

15. Ústavný súd vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania ďalej judikoval, že k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže dôjsť postupom všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výrokom o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 341/2012, II. ÚS 837/2015).

16. Skutočnosť, že ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba výnimočne, však neznamená, že takýmito rozhodnutiami by nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľov, ktorí sa v tejto súvislosti na ústavný súd obrátia. Ústavný súd už v minulosti rozhodol o porušení práv sťažovateľov rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania, a to napríklad

v prípadoch nerešpektovania príslušných ustanovení zákona, resp. vyhlášky (II. ÚS 82/09, I. ÚS 119/2012, II. ÚS 536/2018, IV. ÚS 431/2018), ako aj v prípade nedostatočného odôvodnenia právnych záverov všeobecného súdu (I. ÚS 423/2010).

17. Sťažovateľ namieta nesprávnosť aplikácie príslušného ustanovenia vyhlášky na jeho prípad. Tvrdí, že v danej veci okresný súd nezohľadnil osobitný § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky, pričom záver o neaplikovateľnosti tohto ustanovenia vyhlášky založil na jeho nesprávnom výklade.

18. V zmysle § 10 ods. 2 vyhlášky ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky, hodnota záväzku a hodnota veci, o ktorej vlastníctvo sa vedie spor alebo ktorej vydanie je predmetom súdneho sporu.

19. Podľa § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak klientom je fyzická osoba a predmet konania sa týka nehnuteľnosti, ktorá je určená na bývanie alebo slúži jej na bývanie; to neplatí vo veciach vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

20. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že § 10 ods. 2 vyhlášky je všeobecným (generálnym) pravidlom určovania výšky tarifnej hodnoty úkonu právnej služby advokáta. Jeho aplikácia je však obmedzená existenciou výnimiek explicitne ustanovených v texte vyhlášky, o čom svedčí dikcia tohto ustanovenia „ak nie je ustanovené inak“. Tieto výnimky sú vo vyhláške výslovne upravené aj pre prípady, ak je inak predmet konania oceneľný v peniazoch. Ide o výnimky podľa § 11 ods. 1 písm. b) a c) vyhlášky, keď sa namiesto reálnej hodnoty veci alebo práva aplikuje základná sadzba tarifnej odmeny vo výške 1/13 výpočtového základu. To nastáva v prípadoch, keď klientom je spotrebiteľ v spore zo spotrebiteľskej zmluvy [§ 11 ods. 1 písm. b) vyhlášky], alebo v situáciách, keď je predmetom sporu nehnuteľnosť určená na bývanie a klientom advokáta je fyzická osoba s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva [§ 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky].

21. V zmysle uvedeného tak korektný postup okresného súdu pri rozhodovaní o výške trov konania spočíva v prvom rade v (i) ustálení, či ide o konanie, ktorého predmet možno oceniť peniazmi, alebo ide o peniazmi neoceneľnú vec alebo právo, resp. ich hodnotu možno určiť len s nepomernými ťažkosťami. Následne ak súd dospeje k záveru o peniazmi oceneľnom predmete sporu, (ii) preskúma možnosti aplikácie § 11 ods. 1 písm. b), ako aj písm. c) vyhlášky, pričom pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. b) je potrebné zohľadniť aj ods. 2 tohto ustanovenia. Naplnením predpokladov aplikácie § 11 ods. 1 vyhlášky je vylúčený postup podľa § 10 ods. 2 vyhlášky (III. ÚS 48/2013, IV. ÚS 438/2021).

22. Možno prisvedčiť názoru okresného súdu, že konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je v zásade konaním, ktorého predmet možno peniazmi oceniť. Okresný súd však pri rozhodovaní napadnutým uznesením nesprávne vyložil ďalšie ustanovenia vyhlášky priamo vylučujúce aplikáciu § 10 ods. 2 vyhlášky popri splnení podmienky oceneľnosti predmetu konania, a to konkrétne možnosť aplikácie § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky. Pri posudzovaní možnosti jej aplikácie bolo povinnosťou súdu posúdiť splnenie taxatívne stanovených podmienok

nachádzajúcich sa v hypotéze predmetného ustanovenia, a to (i) posúdenie povahy subjektov a (ii) posúdenie účelu nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu o určenie vlastníckeho práva.

23. Z hľadiska povahy subjektov dikcia vyhlášky obsahuje slovné spojenie „klientom je fyzická osoba“. Keďže v prejednávanej veci prebiehal spor medzi fyzickými osobami, o splnení tejto podmienky nemožno mať pochyb.

24. Z hľadiska predmetu sporu musí ísť o nehnuteľnosť určenú na bývanie, a to buď všeobecne v zmysle stavebných predpisov, **alebo** ak nejde o nehnuteľnosť určenú na bývanie v zmysle príslušných stavebných predpisov, postačuje, ak ju fakticky na bývanie využíva dotknutá fyzická osoba – klient, čo vyplýva zo slovného spojenia „slúži jej na bývanie“ [porov.: „Rovnako základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu je daná v prípade, ak ide o vec, kde klientom je fyzická osoba a predmet konania sa týka nehnuteľnosti, ktorá je podľa stavebných predpisov určená na bývanie (§ 43b stavebného zákona) alebo fakticky slúži na jej bývanie.“ (*Fiačan, I., Kerecman, P., Baricová, J., Hellenbart, V., Sedlačko, F. a kol.* Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (advokátska tarifa). 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2015. s. 80.)].

25. Z uvedeného vyplýva, že obe tieto podmienky boli v prejednávanej veci splnené. Žalobcom bol sťažovateľ a žalovanou jeho už bývalá manželka ako jedna z vlastníkov sporných nehnuteľností, okrem iného aj rodinného domu, ktorý bol využívaný na bývanie. Ako už bolo uvedené, pre aplikáciu daného ustanovenia postačuje ak je splnená jedna z alternatív, teda v danom prípade, ak je nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom sporu, určená na bývanie. Okresný súd preto nesprávne vykladal predmetné ustanovenie vyhlášky ak jeho aplikáciu vylúčil dôvodiac tým, že sťažovateľ nepreukázal, že predmetné nehnuteľnosti a rodinný dom slúžia na jeho bývanie, ako aj tým, že tieto nehnuteľnosti sú vo vlastníctve iných osôb.

26. Iba pre úplnosť považuje ústavný súd za vhodné vyjadriť sa aj k predmetu sporu, pri ktorom vznikli pochybnosti o tom, či ide o vec vylúčenú z aplikácie § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky, preto, že išlo o vec vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci bolo predmetom konania vedeného okresným súdom rozhodovanie o určení, či špecifikované nehnuteľnosti patria do BSM sťažovateľa a žalovanej. Predmetné konanie je podľa ústavného súdu práve sporom, ktorým sa má len predbežne vyriešiť určitá právna otázka, pričom meritórnym rozhodnutím súdu v predmetnom konaní nedochádza k definitívnemu usporiadaniu právneho vzťahu medzi stranami sporu. Súd totiž v tomto konaní posudzuje len to, či daná vec patrí (nepatrí) do BSM, a teda v konaní sa má (a môže) iba odstrániť existujúca právna neistota v otázke toho, či vec do masy BSM patrí (obdobne II. ÚS 241/2019). Právne účinky súdneho rozhodnutia vydaného v takomto konaní preto možno charakterizovať ako vyriešenie určitej predbežnej otázky, ktorá je relevantná pre následný priebeh samotného konania o vyporiadanie BSM. Možno pritom vychádzať aj zo skutočnosti, že ak súd žalobe o určenie, či vec patrí do BSM, vyhovie, ešte to neznamená, že žalobca túto vec alebo jej zodpovedajúcu hodnotu v následnom spore o vyporiadanie BSM aj reálne nadobudne. Napokon ústavný súd v závere dodáva, že otázku, či vec patrí alebo nepatrí do BSM, si môže a v podstate je povinný predbežne vyhodnotiť až ten súd, ktorý rozhoduje o samotnom vyporiadaní BSM. Takto potom možno bezpečne konštatovať, že konanie o určenie vlastníckeho práva, o ktoré išlo v posudzovanej veci,

nebolo konaním o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a preto ani z tohto pohľadu nemožno v danej veci vylúčiť aplikáciu § 11 ods. 1 písm. c) vyhlášky.

27. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že napadnuté uznesenie okresného súdu nevychádza z relevantného ustanovenia príslušného právneho predpisu vzťahujúceho sa na rozhodovanie o výške náhrady trov konania, resp. vylučuje jeho použitie z dôvodu nutnosti preukazovania skutočnosti, ktorá nebola pre jeho aplikáciu relevantná, čím porušuje základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie, ktorého súčasťou je aj rozhodovanie všeobecného súdu podľa príslušnej právnej normy (bod 1 výroku nálezu).

28. Napadnuté uznesenie okresného súdu sa bezprostredne dotýka povinnosti sťažovateľa nahradiť trovy konania úspešnej strane konania v konkrétnej výške, čo nepochybne zasahuje do jeho majetkovej sféry. Keďže spôsob určenia výšky náhrady trov konania neodzrkadľoval garancie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo potrebné vysloviť aj porušenie práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu (bod 1 výroku nálezu).

29. Ústavný súd v súvislosti s návrhom sťažovateľa na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci okresnému súdu dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (bod 2 výroku nálezu). Okresný súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

30. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

31. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti požiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur z dôvodu nesprávneho rozhodnutia okresného súdu, v dôsledku ktorého musel uhradiť trovy konania. Podľa názoru ústavného súdu vyslovením porušenia práv sťažovateľa v spojení so zrušením napadnutého uznesenia okresného súdu a vrátením veci na ďalšie konanie sa otvára priestor na to, aby došlo k náprave ujmy, ktorá sťažovateľovi vznikla. Preto ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

32. Ústavný súd § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal sťažovateľovi náhradu trov konania titulom odmeny za právne služby advokáta v celkovej sume 442,38 eur (bod 3 výroku nálezu), keď pri výpočte trov právneho zastúpenia vychádzal z vyhlášky.

33. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2023 je 208,67 eur (§ 11 ods. 3 vyhlášky) a hodnota režijného paušálu je 12,52 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Sťažovateľovi ústavný súd priznal náhradu trov konania za 2 úkony právnej služby uskutočnené v roku 2023, tak ako si ich uplatnil (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 208,67 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 12,52 eur, t. j. spolu 442,38 eur.

34. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 4. októbra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu